U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Č.,** v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2012, č. j. 10 Na 41/2012 - 5,

takto:

I. Řízení **se zastavuje.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2012, č. j. 10 Na 41/2012 - 5, kterým bylo podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuto jeho nejasné podání týkající se neposkytnutí souboru informací Jihočeskou univerzitou, neboť stěžovatel navzdory výzvě soudu neodstranil vady tohoto podání.

Vzhledem k tomu, že podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti a soudní poplatek nebyl uhrazen současně s jejím podáním, Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 11. 2012, č. j. 4 As 83/2012 - 7, vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě deseti dnů zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč a poučil jej, že neučiní-li tak, bude řízení o kasační stížnosti zastaveno. Stěžovatel byl rovněž poučen o tom, že může požádat o osvobození od soudních poplatků.

Podáním ze dne 28. 12. 2012 stěžovatel požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Zdůraznil naprostý nedostatek finančních prostředků doložený čestným prohlášením o majetkových a osobních poměrech, jímž prokazoval splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Usnesením ze dne 3. 1. 2013 č. j. 4 As 83/2012 – 17, však Nejvyšší správní soud osvobození od soudních poplatků stěžovateli nepřiznal, aniž by tím zpochybňoval jeho nemajetnost, vyplývající z podané žádosti (stěžovatel je příjemcem příspěvku na živobytí). Shledal však, že s ohledem na charakter sporu je na místě stěžovateli osvobození od soudních poplatků nepřiznat. Zdůraznil, že v projednávané věci, stejně jako v celé řadě dalších řízení vyvolaných stěžovatelem, jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřadní činnosti, se jedná o spor vyplývající ze žádosti stěžovatele o poskytnutí informací. Poukázal v tomto směru na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 2601/2012, www.nssoud.cz, (v němž byl řešen jiný případ téhož stěžovatele), podle něhož spory tohoto typu jsou vyvolány zájmem stěžovatele o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí a netýkají se, a to ani nepřímo, žalobcova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí (v této věci se jedná o informaci o fungování Jihočeské univerzity). Nejvyšší správní soud zdůraznil, že stěžovatel má plné právo vést takové spory, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí mít možnost v nich účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za žalobce pravidelně nesl stát formou osvobozování od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně. Takovou povahu však předmětný spor nemá. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalobci osvobození od soudních poplatků nepřiznal.

Nejvyšší správní soud proto stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost, který podle položky č. 19 Sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatních) činí 5000 Kč. Stěžovatel byl současně poučen, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, zastaví. Z obsahu doručenky obsažené ve spise vyplývá, že toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 23. 1. 2013, kdy si je osobně převzal.

Na doručení tohoto usnesení stěžovatel reagoval podáním ze dne 28. 1. 2013, jímž požádal o osvobození od soudních poplatků za kasační stížnost „z důvodu vyjádřeného zákonodárcem v procesním řádě“. Zopakoval, že pro naprostý nedostatek prostředků, doložený aktuálním čestným prohlášením z 28. prosince 2012, jakožto součásti žádosti o ustanovení zástupce, není schopen poplatek uhradit. Současně uvedl, že jeho žádost není zneužitím nějakého práva, ani nejde o žádost opakovanou.

Dalším podáním ze dne 30. 1. 2013 se stěžovatel domáhal, aby *„adresovaný soud určil adresovanému lhůtu k provedení procesních úkonů u žádosti o ustanovení zástupce (e-mailové podání učiněné 28. prosince 2012)“*.

Podle § 9 odstavec 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatních, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti*

zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.*

Jak již bylo předesláno, pokládá Nejvyšší správní soud podání stěžovatele ze dne 28. 12. 2012, v němž čestným prohlášením doložil své nepříznivé osobní a majetkové poměry, svým obsahem nejen za žádost o ustanovení zástupce, ale i za žádost o osvobození od soudních poplatků. O této žádosti bylo rozhodnuto usnesením zdejšího soudu ze dne 3. 1. 2013, č. j. 4 As 83/2012 – 17, tak, že osvobození od soudních poplatků stěžovateli přiznáno nebylo. Současně byl vyzván k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy. Výzva mu byla doručena dne 23. 1. 2013. Lhůta 10 dnů určená Nejvyšším správním soudem k zaplacení soudního poplatku tak uplynulo v pondělí dne 4. 2. 2013 (poslední den desetidenní lhůty totiž připadl na sobotu dne 2. 2. 2013, a proto je podle § 40 odst. 3 s. ř. s. posledním této lhůty nejblíže následující pracovní den, jímž je právě pondělí dne 4. 2. 2013). Stěžovatel však ve stanovené lhůtě a ostatně ani později – až do vydání tohoto rozhodnutí, soudní poplatek nezaplatil.

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. *soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.*

Vzhledem k tomu, že stěžovatel soudní poplatek až do dnešního dne nezaplatil, rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 47 písm. c) s. ř. s., (aplikovaného ve smyslu § 120 téhož zákona i na řízení o kasační stížnosti), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích tak, že řízení o kasační stížnosti zastavil.

Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že o nové žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, která je součástí jeho podání ze dne 28. 1. 2013, nemusel již rozhodovat, neboť k žádné změně poměrů stěžovatele v mezidobí od předchozího rozhodnutí soudu o žádosti o osvobození od soudních poplatků nedošlo, sám stěžovatel se dovolává prohlášení o osobních a majetkových poměrech ze dne 28. 12. 2012, které měl Nejvyšší správní soud k dispozici jako podklad pro své rozhodnutí ze dne 3. 1. 2013.

Nejvyšší správní soud za této procesní situace pokládal již za nadbytečné rozhodovat o žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce, neboť takové rozhodování by bylo bezúčelné, formalistické a v příkrém rozporu se zásadou procesní ekonomie, když řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku.

Jelikož řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno, podle § 60 odst. 3 věty prvé s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nemá žádný z účastníků řízení (v souzené věci stěžovatel) právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu